

बाल लैंगिक शोषणास प्रतिबंध अधिनियम,
२०१२ (POCSO Act) च्या अंमलबजावणीबाबत.

महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक: संकीर्ण - २०१९/प्र.क्र.१७४/योजना-३
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक: ०२ डिसेंबर, २०१९

वाचा :-

१. उप सचिव, महिला व बाल विकास, केंद्र शासन, नवी दिल्ली यांचे क्र.३०/३/२०१९-सीडब्ल्यू-आय, दिनांक १९.०९.२०१९ चे पत्र.
२. मा.मंत्री, महिला व बाल विकास, केंद्र शासन, नवी दिल्ली यांचे क्र.सीडब्ल्यू-आय-३०/३/२०१९-सीडब्ल्यू-आय, दिनांक १७.०९.२०१९ चे अर्धशासकीय पत्र.

शासन परिपत्रक

केंद्र शासनाने बाल लैंगिक शोषणास प्रतिबंध अधिनियम २०१२ (POCSO Act) मध्ये सुधारणा केल्या असून बाल लैंगिक शोषणास प्रतिबंध (सुधारित) अधिनियम, २०१९ अधिसूचित करण्यात आला आहे. सदर अधिनियम दिनांक ०६.०८.२०१९ पासून लागू करण्यात आला आहे. बालकांच्या लैंगिक शोषणासारख्या गंभीर अपराधांना प्रतिबंध व्हावा, यासाठी सुधारित अधिनियमात नवीन तरतूदींच्या समावेश करण्यात आलेला आहे. सदर अधिनियमातील प्रमुख तरतूदी खालीलप्रमाणे आहेत :-

१. बाल लैंगिक शोषणात सहभागी असणाऱ्या आरोपीस जास्तीत जास्त शिक्षा, ज्यामध्ये जन्मठेपेसारख्या शिक्षेचा समावेश.
२. Aggravated Penetrative Sexual Assault सारख्या अतिशय गंभीर गुन्ह्यामध्ये फाशीच्या शिक्षेची तरतूद.
३. बाल लैंगिक शोषणासंबंधीत प्रकरणांच्या तपसणी दरम्यान बाल लैंगिक शोषणास प्रतिबंधक अधिनियम व त्यानुषंगाने तयार करण्यात आलेल्या नियमातील तरतूदींचे काटेकोरपणे पालन करणे.
४. अधिनियमात नमूद बाल स्नेही तरतूदींची काळजीपूर्वक अंमलबजावणी करणे, ज्यामध्ये बालकांना समजेल अशी साधी व सोपी भाषा वापरणे, आवश्यकतेनुसार दुभाष्याची मदत घेणे इत्यादी.
५. बालकाचा जबाब घेतांना शक्यतो बालकाच्या घरी किंवा बालकास योग्य वाटेल अशा ठिकाणी, उपनिरीक्षकपेक्षा कमी नाही अशा दर्जाच्या महिला अधिकाऱ्यांनी कार्यवाही करणे.
६. बालकाचा आरोपीशी कोणत्याही प्रकारचा संपर्क येणार नाही, याची दक्षता घेणे.
७. लैंगिक शोषणातील पीडित बालकांसंबंधीत माहिती प्राप्त होताच अशा पीडित बालकास २४ तासांच्या आत जवळच्या रुग्णालयात वैद्यकीय तपासणीसाठी दाखल करणे.
२. तरी बाल लैंगिक शोषण प्रतिबंध अधिनियमाची परिणामकारक अंमलबजावणी करण्यात यावी.

३. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०१९१२०२११०११७७५२० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(दि. बा. पाटील)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) अध्यक्ष, सर्व जिल्हा परिषद (मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांचे मार्फत)
- २) सभापती, सर्व पंचायत समिती (मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांचे मार्फत)
- ३) सचिव, महिला व बाल विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ४) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, सर्व जिल्हा परिषद.
- ५) अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी, सर्व जिल्हा परिषद.
- ६) उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी, सर्व जिल्हा परिषद.
- ७) गट विकास अधिकारी, सर्व जिल्हा परिषद.
- ८) सरपंच, सर्व ग्रामपंचायत. (मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांचे मार्फत)
- ९) निवडनस्ती.